

slovensko
homeopatsko
društvo

Ulica bratov Babnik 10
1000 Ljubljana
e info@shd.si
www.shd.si

Ljubljana, 31. avgust 2011

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE
Odbor za zdravstvo
Šubičeva 4, 1000 Ljubljana

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	31-08-2011	
Šifra:	501-01/11-8/6	
Povezava:		
EPA:	1953-V	EU:
Sign. zn.:		
Kratice:		

ZADEVA: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZDRAVILSTVU – SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1953-V
ZVEZA: Vaš dopis št. 060-28/11-0003/1 z dne 22. 8. 2011

Spoštovani predsednik in člani Odbora za zdravstvo!

Posredujemo vam pripombe Slovenskega homeopatskega društva k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravilstvu:

- Vlada Republike Slovenije predlaga DZ RS, da predlog zakona obravnava po **skrajšanem postopku**, saj gre »za manj zahtevne uskladitve zakona s pravom EU in za podrobnejšo ureditev nadzora«. Pri tem se Vlada sklicuje na Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2006/123/ES z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu.

Želeli bi vas opozoriti, da je bila Direktiva o storitvah na notranjem trgu sprejeta 12. decembra 2006, veljati je začela 28. decembra 2006, rok za implementacijo je bil 28. december 2009.

Ministrstvo za zdravje je že leta 2006 in 2007, ko je pripravljalo Zakon o zdravilstvu (Uradni list RS, št. 94/2007), vedelo, da mora uskladiti zakone in predpise s to direktivo. Vendar takratni državni sekretar Dorijan Marušič tega ni omenil, ko je leta 2007 omenjeni zakon zagovarjal v Državnem zboru.

- Poslanci Državnega zbora so leta **2007** pri obravnavi predloga zakona o zdravilstvu opozarjali na številne slabosti zakona, predvsem na neracionalnost ustanovitve zdravilske zbornice z obveznim članstvom in podeljevanje licenc, neustreznost stroge ločitve šolske in komplementarne medicine in podobno. Njihova opozorila so se izkazala za točna, saj ministrstvo do današnjega dne ni implementiralo zakona v celoti (npr. ustanovilo zbornice itd.).
- Prav tako je tudi Komisija za družbene dejavnosti DS 9. maja 2007 v Mnenju k predlogu zakona o zdravilstvu (glej št. 501-01/07-0005/0001 EPA 1396-IV) opozorila na pomanjkljivosti in možne težave pri implementaciji zakona. Skupina državnih svetnikov je 5. oktobra 2007 vložila predlog za odločilni veto na Zakon o zdravilstvu. Na izredni seji DS RS 9. oktobra 2007 je zmanjkal en glas za podporo vetu.
- Ministrstvo za zdravje je po dobrem letu po uveljavitvi zakona ugotovilo, da so leta 2007 poslanci, državni svetniki in strokovna združenja pravilno opozarjali na številne pomanjkljivosti zakona. Zato je ministrstvo **v začetku leta 2009** začelo s pripravo novega predloga **zakona o zdravilski dejavnosti**. V pripravo predloga so bili vključeni tudi predstavniki strokovnih združenj (op.

Komisija za pripravo Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravilstvu; sklep št. 0070-10/2008-129 z dne 23. 7. 2009).

- Predlog zakona o zdravilski dejavnosti je bil **od 1. do 15. decembra 2009 v javni razpravi** (št. 0070-91/2009-1 z dne 30. 11. 2009). Predstavniki ministrstva za zdravje je ob začetku javne razprave na novinarski konferenci 1. decembra 2009 dejal, »da na ministrstvu od predlagane ureditve ne bodo odstopili« (glej novico »Z novim zakonom o zdravilski dejavnosti nič več zdravilske zbornice«, STA, 1. 12. 2009).

V besedilu predloga Zakona o zdravilski dejavnosti so bili vključeni tudi predlogi poslancev, državnih svetnikov iz razprave iz leta 2007, ter ministrstva za zdravje, ministrstva za gospodarstvo in predlogi strokovnih združenj. Besedilo predloga zakona o zdravilski dejavnosti, ki je vključevalo tudi določbe za uskladitev z Direktivo o storitvah na notranjem trgu, je bilo tako že konec decembra 2009 pripravljen za vložitev v vladno proceduro.

Ministrstvo za zdravje je predlog zakona uvrstilo v Normativni delovni program Vlade Republike Slovenije za leto 2009, 2010 in 2011.

- Ministrstvo za zdravje po javni razpravi decembra 2009 predloga zakona o zdravilski dejavnosti ni vložilo v nadaljnjo proceduro.
- **Januarja 2011** je ministrstvo za zdravje predlog zakona o zdravilski dejavnosti posredovalo v mnenje Zdravniški zbornici Slovenije (ZZS). Mnenje ZZS: »Osnutek je obravnaval tudi izvršilni odbor zbornice in menil, da gre v konkretnem primeru za dejavnost, ki ni s področja zdravstva, temveč s področja gospodarskih pridobitnih dejavnosti. Zato se v Zdravniški zbornici Slovenije ne čutimo pristojne, da bi se izrekli o tej dejavnosti.« ZZS je ministrstvo opozorila še na napako v 2. členu ter predlagala črtanje drugega odstavka 17. člena (glej revija Isis, marec 2011, stran 12).
- V časopisu Žurnal je bil **10. marca 2011** objavljen daljši prispevek z naslovom »Šef zdravilcev bo minister« o predlogu zakona o zdravilski dejavnosti z izjavami predstavnikov ministrstva za zdravje (kratek povzetek: nadzor nad izvajanjem zdravilske dejavnosti, vpis v register in izdajanje dovoljenj za izvajanje dejavnosti bo v celoti prešlo pod ministrstvo za zdravje; ne bo zdravilske zbornice in licenc itd.).
- Ministrstvo za zdravje je še **marca 2011** v obrazložitvi razlogov za sprejem zakona o zdravilski dejavnosti med drugim zapisalo:
 - *»Že od uveljavitve samega zakona (op. oktobra 2007), konkretno pa s sklicem ustanovne skupščine, se je spraševalo o smiselnosti ustanovitve zdravilske zbornice, predvsem z vidika ustrezne zastopanosti izvajalcev zdravilskih sistemov in zdravilskih metod v zbornici, ki so interesno zelo težko združljivi, pristojnosti zbornice z vidika transparentnosti in predvsem finančnih sredstev, ki jih tovrstna zbornica potrebuje. Ministrstvo je po proučitvi vseh navedenih vidikov presodilo, da zdravilska zbornica ni ustrezna institucija, ki bi uporabnikom zdravilskih storitev zagotovila varno obravnavo. Ključna ugotovitev, ki je pretehtala pri odločitvi pri pripravi novega predloga zakona pa je bila, da zbornica za ministrstvo predstavlja preveliko finančno breme. V skladu z zakonom o zdravilstvu naj bi ministrstvo za ustanovitev zbornice in za izvajanje javnih pooblastil (vodenje registra, podeljevanje licenc, strokovni nadzor, izdaja dovoljenj za opravljanje zdravilske dejavnosti) namenilo letno okvirno 100.000 EUR.*
 - *Glede na navedeno se je ministrstvo odločilo, da celotno izvajanje zakona prevzame pod svoje okrilje, v celostni odgovornosti in obveznostih, tako pri odločanju kot pri izvajanju nadzora nad osebami, ki lahko izvajajo to dejavnost. To bo nedvomno povečalo transparentnost celotnega sistema in zaupanje vanj, tako uporabnikov zdravilskih storitev kot tudi izvajalcev zdravilske dejavnosti, saj ministrstvo deluje v javnem interesu in ne kot zbornica, ki praviloma deluje kot interesno združenje. Stroški vzpostavitve celotnega poslovanja oziroma sistema za izvajanje določb novega zakona pa bodo nedvomno nižji.*
 - *Ministrstvo za zdravje je ugotovilo, da bo z novim predlogom zakona o zdravilski dejavnosti postavljen ustrežnejši zakonski okvir delovanja izvajalcev zdravilske dejavnosti in zaščite uporabnikov zdravilskih storitev.*

- Razlog za sprejem zakona je tudi Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2006/123/ES z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu. Zdravilske storitve so umeščene med storitve, ki jim omogočamo prost pretok oziroma izvajalcem olajšujemo pot do pridobitve dovoljenja za izvajanje zdravilske dejavnosti.
- Zdravilsko dejavnost lahko izvajajo domače in tuje pravne in fizične osebe, če so registrirane za izvajanje zdravilske dejavnosti (gospodarske družbe in zavodi v sodnem registru, samostojni podjetniki posamezniki in osebe, ki samostojno izvajajo dejavnost pri Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, društva pri upravni enoti), imajo ustrezne prostore in opremo, ki zadoščajo sanitarno-zdravstvenim pogojem, nosilec izvajanja zdravilske dejavnosti pa je izvajalec zdravilske dejavnosti, ki je vpisan v register. Takšna obravnava te dejavnosti je enakopravna v primerjavi s športno, izobraževalno, zdravniško, znanstveno, socialno, in sorodnimi dejavnostmi, ki se lahko organizirajo tudi v drugih oblikah pravnih oseb, ki niso opredeljene v Zakonu o gospodarskih družbah (npr. kot zavodi, društva, ..). Na ta način smo razširili možnost opravljanja zdravilske dejavnosti tudi kot neprofitno dejavnost, kjer njen cilj ni pridobivanje dobička.
- Inšpekcijski nadzor bo v pristojnosti Zdravstvenega inšpektorata Republike Slovenije, farmacevtskih nadzornikov za nadzor nad zdravili in drugih inšpektorjev, pristojnih za posamezna področja.«
- Ministrstvo za zdravje je **6. aprila 2011** na spletni strani v rubriki »javna razprava« objavilo popolnoma novo besedilo, in sicer predlog **Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravilstvu**, ki z besedilom predloga zakona o zdravilski dejavnosti, ki se je pripravljal dve leti, nima nobene zveze. Predlog zakona je bil v javni razpravi do 3. maja 2011.
- Ministrstvo za zdravje je popolnoma spremenilo stališča, ki jih je javno zagovarjalo še 10. marca 2011.

Kaj se je zgodilo, da je ministrstvo nenadoma ugotovilo, da je zdravilska zbornica z obveznim članstvom in z javnimi pooblastili (nadzor, register, licence, izdajanje dovoljenj) najbolj ustrezna institucija ter da ne predstavlja več prevelikega finančnega bremena za proračun? Ministrstvo je brez pojasnila zavrglo že usklajeni predlog zakona o zdravilski dejavnosti.

- Če bo Državni zbor sprejel besedilo predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravilstvu, bodo vse bistvene stvari, zaradi katerih je Vlada oziroma ministrstvo za zdravje leta 2009 začelo pripravljati predlog Zakona o zdravilski dejavnosti, ostale nespremenjene. Res pa je, da tudi predlog zakona o zdravilski dejavnosti ni presegel ostre delitve med šolsko in komplementarno medicino.
- Slovensko homeopatsko društvo se ponovno zavzema za sodobno ureditev nekonvencionalnih oblik zdravljenja oziroma dopolnilnih, tradicionalnih in alternativnih oblik diagnostike, zdravljenja in rehabilitacije (glej Zakon o zdravstveni dejavnosti, 58. in 59. člen) v slovenskem zdravstvenem sistemu.

Homeopatija, akupunktura, kiropraktika in osteopatija so v Odredbi o določitvi enotnega šifranta vrst zdravstvene dejavnosti (Uradni list RS, št. 58/2011) in v Uredbi o standardni klasifikaciji dejavnosti (SKD 2008) **uvrščene v zdravstveno dejavnost** (Q86.901). V Standardni klasifikaciji poklicev (SKP-08) so uvrščeni v podskupino 22 – zdravstveni strokovnjaki oziroma v področno skupino poklicev 223 – strokovnjaki za tradicionalno in dopolnilno medicino.

V skladu z Zakonom o zdravilih so od aprila 2011 dalje homeopatska zdravila končno na voljo v lekarnah v vseh 27 državah članicah Evropske unije, saj je bila Slovenija zadnja in edina država članica, ki do 30. marca 2011 še ni izdala dovoljenja za promet s homeopatskim zdravilom.

Homeopatija je tako tudi v Sloveniji del zdravstvene dejavnosti, vendar ne v celoti – le magistri farmacije z dodatnim znanjem iz homeopatije lahko v skladu z zakonom o zdravilih izdelujejo in izdajajo homeopatska zdravila v lekarnah, zdravniki pa v skladu z zakonom o zdravniški službi

homeopatskih zdravil ne smejo predpisovati, ker ne smejo zdraviti s homeopatijo.

Čeprav Zakon o zdravilih in Pravilnik o razvrščanju, predpisovanju in izdajanju zdravil za uporabo v humani medicini (Uradni list RS, št. 86/2008, 45/2010) v prvem odstavku 22. člena določa, da so »pooblaščen osebe za predpisovanje zdravil na zdravniški recept za uporabo v humani medicini zdravniki z licenco na podlagi zakona, ki ureja zdravniško službo, in sicer lahko predpisujejo samo tista zdravila, ki se dajejo v promet na podlagi zakona.«

Homeopatska zdravila so zdravila, ki se dajejo v promet na podlagi zakona o zdravilih, vendar zakon o zdravniški službi kljub temu prepoveduje zdravnikom predpisovanje homeopatskih zdravil! Kar je svojevrsten absurd.

Homeopatija je torej v Sloveniji po nekaterih predpisih (Zakon o zdravilih, SKD-08, SKP-08 itd.) že priznana kot del zdravstvene dejavnosti, po drugi strani pa zakon o zdravniški službi prepoveduje zdravnikom zdravljenje s homeopatijo. Magistri farmacije v lekarni lahko svetujejo pri izbiri homeopatskega zdravila za akutna stanja. Zdravnik, ki pa je najbolj usposobljen za zdravljenje ljudi, pa ne sme svetovati, zdraviti in predpisati homeopatskega zdravila.

58. člen Zakon o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 9/1992 idr.) določa, da smejo »zdravstveni delavci uporabljati samo preverjene in strokovno neoporečne dopolnilne tradicionalne in alternativne oblike diagnostike, zdravljenja in rehabilitacije, ki ne škodujejo zdravju ljudi in jih odobri ministrstvo, pristojno za zdravje, s soglasjem medicinsko-etične komisije«. Vendar minister za zdravje onemogoča izvajanje zakona, ker v skladu s 59. členom ni izdal potrebnih podzakonskih predpisov.

Zato že več let pozivamo, da naj minister za zdravje na podlagi 59. člena Zakon o zdravstveni dejavnosti sprejme potrebne podzakonske predpise, s katerimi se bo uredilo področje komplementarne medicine za zdravstvene delavce, saj je bil zakonsko določen rok za sprejem podzakonskih predpisov avgust 1992 (torej že pred 19 leti!) oziroma da se to področje celovito uredi v novem zakonu o zdravstveni dejavnosti.

Prav tako ponovno pozivamo ministrstvo za zdravje, da pripravi predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravniški službi, v katerem naj črta vse določbe, ki prepovedujejo zdravnikom »opravljanje zdravilske dejavnosti« oziroma zdravljenje z dopolnilnimi, tradicionalnimi in alternativnimi oblikami diagnostike, zdravljenja in rehabilitacije. Državni zbor je te določbe sprejel celo po nujnem postopku 30. maja 2008 (Uradni list RS, št. 58/2008).

Ministrstvo za zdravje naj pripravi sodobno in učinkovito zdravstveno zakonodajo in naj se več ne sklicuje na abstraktno »zdravništvo«, ki nasprotuje ureditvi tega področja. V zadnji številki revije Isis je tako tudi akademik prof. dr. Marjan Kordaš, dr. med. podal predlog Zdravniški zbornici Slovenije, naj preuči avstrijske in nemške izkušnje s komplementarno medicino.

Člani Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide so na 58. seji, ki je potekala 31. avgusta 2011, soglasno sprejeli sklep: »Komisija ocenjuje, da predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravilstvu ni primeren za nadaljnjo obravnavo«.

Članom Odbora za zdravstvo predlagamo, da predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravilstvu **ne podprejo** ter pozovejo Vlado, naj ponovno preuči predlog zakona o zdravilski dejavnosti, ki je že od decembra 2009 pripravljen za nadaljnjo obravnavo ter pripravi ustrezno zakonodajo, ki bo končno tudi v Sloveniji zdravnikom in pacientom dovoljevala svobodno izbiro najbolj ustreznih oblik zdravljenja.

S spoštovanjem.

Irena Gorišek, dr. med., l.r.
predsednica in zakonita zastopnica

Poslano po elektronski pošti:

- Ljubo Germič, predsednik
- Ivan Grill, podpredsednik
- Andreja Rihter, podpredsednica
- Julijana Bizjak Mlakar, članica
- Alan Bukovnik, član
- Andreja Črnak Meglič, članica
- Miran Györek, član
- Vasja Klavora, član
- Darko Menih, član
- Jakob Presečnik, član
- Majda Širca Ravnikar, članica
- Jože Tanko, član
- Štefan Tisel, član
- mag. Hedvika Stanič Igličar, sekretarka
- Državni zbor Republike Slovenije